

ὑποκύψη αὐτή, ητίς θὰ ἐπρότιμα μᾶλλον νὰ ἀποθέψῃ, η νὰ ὑποκύψῃ; Αὐτὴν τὸν ἡγγόνει καὶ ἥσθαντο παραζάλην, ἐν τῇ δποίᾳ ἔκλονετο τὸ λογικόν της· κατὰ τὴν τελευταῖν ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἦτο δἰαύτην ξένος. Εἰς μάτην προσεπάθει νὰ συλλέξῃ μικρά τινα καὶ διεσπαρμένα γεγονότα, λόγους, πρᾶξεις καὶ ἐν γένει πλὴν ὅτι περὶ αὐτοῦ ἐνεθυμεῖτο.

Ὕστατα τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του καὶ ὑπεμειδία μὲ τὸ λεπτόν της ὄπρος. Ἐτέρει τὴν ἀληθῆ συμπειφορὰν ἀνθρώπου εὐ ἡγμένου, κατόπιν ἤρχετο εἰς τὴν μνήμην της τὸ πυρφόλετον πρόσωπόν του καὶ αἱ ἔξι ἥδυπαθείας κινούμεναι χειρές του· παρηθλον ὅλιγας ἔβδομάδες καὶ τὸ εἶχε πλέον λησμονήσει ἐξηγρανίσθη, ἀνηρπάγη ἀπὸ τὴν μνήμην της, καὶ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν δὲν ἥδυνατο νὰ ἐνθυμηθῇ εἰς ποῖον μέρος κατ’ ἀρχὰς τῷ εἶχεν διμιῆσει ἀπῆλθε καὶ ἡ σκιά του συναπῆλθε μετ’ αὐτοῦ καὶ ἡ ἱστορία των δὲν εἶχεν οὐδεμίαν συνέπειαν· δὲν τὸν ἀνεγνώριζε πλέον.

Ἐπὶ τῆς πόλεως οὐρανὸς γαλανός, χωρὶς τινα κηλείδα, ἀνεπετάννυτο.

Ἡ Ἐλένη ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν κεχαυνωμένη, ὡς ἐκ τῶν ἀναμνήσεων καὶ εὔτυχης διὰ τὴν τοιαύτην καθαρίτητα. Ἐκλινε δὲ τὸ κυανοῦν χρῶμα μᾶλλον πρὸς τὸ ὄχρον, ή ὄρθιότερον εἰπεῖν, ωμοιαζεν ἀντανάκλασιν κινητὴν ἐν τῇ λευκότητη τοῦ ἥλιου· ὁ ἥλιος χαμηλὰ ἐπὶ τοῦ ὅριζοντος εἶχεν ἀργυρὸν λάμψιν· ἐφώτιζε χωρὶς νὰ θερμαίνῃ ἐν τῇ ἀντανακλάσει τῆς χιόνος· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παγεροῦ ἀνέμου· τότε ἡ Ἐλένη δι’ ἐσχάτην φορᾶν περιήγαγε τὰ βλέμματά της ἐπὶ τῆς ἀπαθοῦς καὶ ἥρεμου πόλεως, ητίς καὶ αὐτὴ τῇ ἦτο ἔγγωστος· τὴν ἐπανεύρισκεν ἥσυχον καὶ ὡς ἀθάνατον ἐντὸς τῆς χιόνος, παρομοίαν ὡς τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει, τοιαύτην, δύοιαν τὴν ἔβλεπε καθ’ ἐκάστην ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη.

Οἱ Παρίσιοι δι’ αὐτὴν ἦσαν πλήρεις ἐκ τοῦ παρελθόντος της· ἦσαν πάντοτε μεθ’ ἔκυτῆς καὶ εἰχον καὶ αὐτοὶ μετ’ ἔκεινης ἀγαπήσει τὴν Ἱωάνναν, η δποίᾳ ἐξακοντίζουσα τὰ βλέμματα ἐπὶ τῶν Παρίσιων ἐξέπνευσεν· ἀλλ’ ὁ σύντροφος αὐτὸς τῶν παλαιῶν ἡμερῶν της ἐρύλαττε τὴν ἀταραξίαν τοῦ γιγνωτῶδους προσώπου του, χωρὶς νὰ ἐνφράγῃ οὐδένα οίκτον, σιωπηλὸς μάρτυς τῶν δακρύων καὶ τῶν γελώτων, διὰ τῶν δποίων ὁ Σηκουάνας ἐφρίνετο νὰ κυλίῃ τὰ κύματά του· ἐξελάμβανε δὲ αὐτὸν ἄλλον, κατὰ τὰς φωνὰς ὃπου εἶχεν, ἀγριώτερον τέρατος ἡ ἀγαθῶτερον ἀγγέλου· σήμερον ἐφρίνετο διὰ τὴν ἡγγόνει διὰ παντός, ἀδιάφορος καὶ πλατύς, ἐξακολουθῶν νὰ κυλύῃ τὰ βεύματά του, ἐκφράζοντα τὴν ζωήν. Ο κύριος Ραμβώδος ἔθιξε τὸν ὠμὸν της ἐλαφρῶς, ὑποδεικνύων αὐτῇ δπως ἀναχωρήσουν· καὶ μὲ φυσιογνωμίαν τεθορυβημένην καὶ ἀνήσυχον ἐψιθύρισε:

— Μὴ λυπησαι.

Ἐγνώσῃς τὸ πᾶν καὶ δὲν εὔρε παρὰ μόνον αὐτὸν τὸν λόγον· ἡ κυρία Ραμβώδου τὸν παρετήρησε καὶ κατεπράγνθη· εἶχε δὲ αὐτὴ τὸ πρόσωπον ἐρυθρὸν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς διαλάμποντας· ἥδη εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἐκ τῶν ἀναμνήσεων της καὶ ἡ ἡπαρξία της ἀνεῖωγονεῖτο καὶ αὐθίς.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἐδὲ ἔκλειστ τὸ μεγάλον κιβώτιον, ἐψιθύρισεν.

Ο κύριος Ραμβώδος ὑπεσχέθη νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτοῦ· τὸ τραχίνον ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ κατὰ τὴν μεσημέριαν. Εἶχον τὸν ἀπατούμενον χρόνον, θὰ περιεδιάθαζον εἰς τὰς δόδους, ἡ ἀμάξα των δὲν θὰ ἔβρειν πλειότερον τῆς μιᾶς φωνᾶς· ἀλλ’ αἰφνιδίως ἐξεφώνησεν:

— Εἴμαι βέβαιος διὰ ἐλησμόνησες τὰ ἐργαλεῖα διὰ τὸ φύρευμα.

— “Ω! βέβαια, ἀνέκραξε καὶ αὐτὴ ἐκπεπληγμένη καὶ δυσηρεστημένη διὰ τὴν ἀσθενή αὐτῆς μνήμην, ἐπρεπε νὰ τὰ προμηθευθῶμεν ἀπὸ χθές.

“Ησαν ταῦτα ράβδοι λίαν εὔχερεις, τῶν δποίων τὸ δμοιότιπον δὲν εὔρεσκετο ἐν Μασταλίψ· ἐνφάιασαν κατοικίαν, τινὰ πλησίον τῆς θαλάσσης, μικρὰν οἰκίαν ἐξοχικήν, ἐνθε εἶχον ἀπορασίσει νὰ διέλθωσι τὸ θέρος.

Ο κύριος Ραμβώδος παρετήρησε τὸ ὠρολόγιον του καὶ προσέθηκεν ἀρδοῦ διὰ τὸ μετέβανον εἰς τὸν σταθμόν, θὰ εἴχον τὸν ἀπατούμενον χρόνον νὰ προμηθευθῶσι τὰ ἐργαλεῖα, τὰ δποία τὸ θελον περιδέσει μετὰ τῶν ἀλεξιθροχίων των καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεγώρησαν, βαδίζοντες ἐπὶ τῶν τάφων.

Τὸ κοιμητήριον ἦτο κενὸν καὶ δὲν ἀφῆκαν εἰμὴ τὰ ἴχνη τῶν βημάτων αὐτῶν ἐπὶ τῆς χιόνος.

Ἡ Ἱωάννα νεκρά, θὰ ἀνεπάνετο μόνη ἀπέναντι τῶν Παρίσιων αἰώνιως.

[Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἰατροῦ.

Τ Ε Δ Ο Ζ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ

— Καλῶς τὰ χαρίστε! τοὺς κάνω.

Σηκώθηκαν καμπόσιοι, ἀλλοι μῶδωκαν τὸ χέρι τους, καὶ δλοι μὲ καλοσωρήσανε καπιώς μουδιασμένα. Ἐδειχναν μὲ τὴν ὄψι τους πῶς ἀν ἔλειπα ἀκόμα ‘ς τὸ ταξιδί δὲ τὸ τοὺς κακοφαίνονταν πολύ. Μὲ μιὰ ματιά τὰ μυρίστηκα καὶ τάχασσα. Τὰ μάτια μου ἐζήτησαν γρήγωρα τὴν Ρούσω. Ἐκάθονταν ἀντικρὺ ‘ς τὸ τούλλιγγα σὰ βρεμένη γάτα, καὶ χαμῆλωσε τὰ μάτια ἀμμα μ’ ἀντικρυσσε. Ἀναψε ὁ γιαλὸς καὶ κάπσαν τὰ ψάρια. Κάτι τι ἐμπήκη ‘ς τὸ κεφάλι μου σὰν σέρσιγκας, κ’ ἐγύριζε, κ’ ἐγύριζε τὸ μυαλό μου σὰν τὴ φτερωτὴ ‘ς τὸ μύλο, ἡ καρδιά μου βρειδά γύφτικη ‘ς τὸ στήθια μου, καὶ τὰ μάτια μου ἔβγαναν φωτιές.

‘Ορ’ ὄνειρεύομαι! Η ξυπνὸς εἴμαι, ἐποχάστηκα. Δὲ κανω κατρό, ίσα σιμώνων πρὸς τὴν Ρούσω, καὶ τῆς λέω, τί κάνει; τι ἔχει; μὴν ὀρώστησε, δὲν ξέρει τι ἔλεγα.

— Καλά μαι... δὲν ἀρρώστησα, μ’ ἀποκρίθηκε δὲ βρύγνωμα.

“! τότε τὰ κατάλαβα δλα. Ἀναψε, δὲν ἔβλεπα μπροστά μου ἀλλο ἀπὸ μαυράδια... μαυράδια...” Εσυρα τὸ χέρι ‘ς τὸ σελάχι, βγάνω τὸ κοιμποῦρι, φωτιὰ τῶχω τοῦ τούλλιγγα, δὲν ἔπιασε... Μ’ ἀδράχνουν δλοι. μοῦ παίρνουν τὸ κοιμποῦρι, μὲ σέρνουν κάτω ‘ς τὸ πηγαδί, μοῦ ρίχνουν νερὸ κατακέφαλα, σὰν νάμουνα μεθυσμένος. Ἐφώναζα σὲν τὸ λύκο, ἀφῆστε με! ὥρ’ ἀφῆστε με!... Μ’ ἀρνηκαν, κ’ ἐτραβήθηκαν ἀγάλι, ἀγάλια, καὶ μὲ παραμόνεσαν ‘ς τὸ σκοταδί. Η νύχτα ἦταν κρύα, παταγομένη, νύχτα ἀνοιξιάτικη· ὁ ἀγέρας τοῦ μουνοῦ μ’ ἐδράσισε λιγάκι κ’ ἀναδώκα. Τραβίω ίσα ‘ς τὴ στάνη μου, ἡ γρηγ ἔλειπε μὲ τὰ γιδιά πέρα. Κάθουμα σ’ ἔνα λιθάρι, ‘ς τὴν ἰδιαί μεριά, ἐκεὶ πούχαμε κατήση τόσες φορὲς πλάτι μὲ τὴν Ρούσω. Χίλια παληὰ πράμματα λησμονημένα τόσο κατρό μοῦ γύριζεν ‘ς τὸ μυαλό μου ἔκεινη τὴ στιγμή, καὶ σ’ δλ’ αὐτὰ ἔβλεπα τόρα ἔνα παληροτσέλιγγα νὰ μοῦ παίρνῃ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου τὴν Ρούσω. “Εβέλας ‘ς τὰ χέρια μου τὸ κεφάλι μου κ’ ἔκλαψα σὰν μωρὸ πτιδί. Σὲ λίγο ἥρθας ‘ς τὰ σέστα μου, ἡ νύχτα εἶχε τραβήση· ‘ς τὴν ἀστροφεγγιά ἐφρίνονταν κάτω ἡ στάνη τοῦ μπάρμπα. Γιάννη μιὰ χασά, καὶ χαρωπὰ τραγούδια ἀντηχοῦσαν ἀπὸ καταστροφής.